

Kommunens revisorer

Kommunstyrelsen

Granskning av intern kontroll avseende anläggningsredovisning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ekerö kommun genomfört en granskning av intern kontroll med inriktning på kommunens redovisning av anläggningstillgångar. Granskningen syftar till att bedöma om Ekerö kommun har en tillräcklig intern kontroll avseende redovisning av anläggningstillgångar. Resultatet av granskningen framgår av bifogad rapport.

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig kring rutiner, anvisningar och värdering av kommunens anläggningstillgångar. Brister har iakttagits avseende klassificering av utgifter samt koppling till aktuellt investeringsobjekt. Komponentuppdelning av befintliga anläggningar i anläggningsregistret enligt gällande redovisningsrekommendationer har ännu inte påbörjats utan kommer enligt uppgift att genomföras under 2016.

Revisorerna översänder rapporten för kännedom och åtgärd. Iakttagna brister kommer att följas upp av revisorerna under senare delen av 2016.

För revisorerna

Roger Axelsson
ordförande

För kännedom:
Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport

Granskning av intern kontroll avseende anläggningsredovisning

Ekerö kommun

Richard Vahul
Cert. kommunal revisor

Sofia Nylund
Sandra Feiff
Ebba Lind

Februari 2016

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte, revisionsfråga och kontrollmål.....	3
2.3.	Revisionsmetod, revisionskriterier och avgränsning.....	3
3.	God redovisningssed inom området.....	4
3.1.	Lagar och praxis	4
3.1.1.	Definition	4
3.1.2.	Anskaffningsvärde.....	4
3.1.3.	Avskrivning.....	5
3.1.4.	Utrangering och avyttring.....	5
3.1.5.	Upplysningar	5
4.	Granskningsresultat	6
4.1.	Styrande och stödjande dokument.....	6
4.2.	Ekerö kommuns rutiner	6
4.2.1.	Löpande hantering av anläggningsregistret	6
4.2.2.	Ansvarsfördelning avseende anläggningsregistret.....	6
4.2.3.	Komponenter, avskrivningstider och aktiveringsgräns	7
4.2.4.	Systemstöd.....	7
4.3.	Verifieringar	8
4.3.1.	Anläggningstillgångar	8
4.3.2.	Förbruknings/omkostnadsinventarier	10
4.3.3.	Uppföljning mot föregående rapporters rekommendationer.....	11
4.3.3.1.	Granskning av anläggningsredovisning 2013.....	11
4.3.3.2.	Granskning av styrning av större investeringar 2014.	12
5.	Bedömning och rekommendationer	13
5.1.	Svar på revisionsfråga	13
5.2.	Avstämning mot kontrollmål	13
5.3.	Förslag till åtgärder/rekommendationer	14

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ekerö kommun genomfört en granskning av intern kontroll med inriktning på kommunens redovisning av anläggningstillgångar.

Granskningen syftar till att bedöma om Ekerö kommun har en tillräcklig intern kontroll avseende redovisning av anläggningstillgångar.

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig kring rutiner, anvisningar och värdering av kommunens anläggningstillgångar.

- Endast 67 procent (34 av 51) av de granskade fakturor som aktiverats bedömdes vara korrekt klassificerade.
- 82 procent (42 av 51) av de granskade fakturor som aktiverats var hänförliga till det investeringsobjekt som de aktiverats på.
- Komponentavskrivning tillämpades endast för 70 procent (sju av tio) av de granskade anläggningarna.
- 88,5 procent (85 av 96) av de granskade förbruknings/omkostnadsfakturorna var korrekt klassificerade.

Samtliga kontrollmål som legat till grund för granskningen bedöms som delvis uppfyllda. En utförlig redogörelse för uppfyllanden av kontrollmålen presenteras i avsnitt 4.3 samt 5.2.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I samband med årsredovisningsgranskningen 2014 konstaterades en del brister kopplat till kommunens redovisning av anläggningstillgångar såsom införande av komponentavskrivning, tidpunkt för ianspråktagande av investeringar samt bristande aktualitet och fullständighet i anläggningsregistret. Denna granskning har tillkommit till följd av de uppmärksammade bristerna. I denna granskning görs utöver granskning av anläggningsredovisningen även en översiktlig uppföljning av delar av de rekommendationer som lämnades vid granskning av anläggningsredovisning 2013 och vid granskning av styrning av större investeringar 2014.

2.2. Syfte, revisionsfråga och kontrollmål

Granskningen syftar till att bedöma om Ekerö kommun har tillräcklig intern kontroll avseende redovisning av anläggningstillgångar.

Följande revisionsfråga ska besvaras.

- Har Kommunstyrelsen och nämnderna en tillräcklig kontroll av att tillgångarna i allt väsentligt är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har klassificerats och värderats enligt principerna i KRL?

För att besvara revisionsfrågan och därmed uppnå syftet med granskningen har vi utgått från följande kontrollmål:

- Anläggningstillgångarna har klassificerats i enlighet med kommunens anvisningar och god redovisningssed i övrigt.
- Bokförda utgifter är hänförliga till investeringsobjektet. – att fakturor för projekt A inte tas upp på projekt B.
- Avskrivning och avskrivningstider sker i enlighet med god redovisningssed (komponentavskrivning). – kartlägga hur långt har de kommit i tillämpningen, eventuellt stickprov på de som de har gjort för att se om de har gjort rätt på de som är enligt komponentavskrivning.
- Förbruknings-/omkostnadsinventarierna har klassificerats i enlighet med kommunens anvisningar och god redovisningssed i övrigt.

2.3. Revisionsmetod, revisionskriterier och avgränsning

Granskningen baseras på intervjuer med ansvariga tjänstemän, stickprovskontroller och på dokumentgranskning av bland annat lagar, riktlinjer och reglemente. Revisionskriterier utgörs av Ekerö kommuns regler och riktlinjer för anläggningsredovisning, kommunala redovisningslagen, RKR:s rekommendationer, kommunallagen samt reglemente och anvisningar för intern kontroll.

Granskningen inriktas mot att kartlägga och bedöma generella rutiner samt att genom stickprov kontrollera följsamhet mot regelverk för samtliga nämnder.

3. **God redovisningssed inom området**

Kommuners redovisning ska vara i enlighet med *Lagen om kommunal redovisning* (KRL). Utöver detta ska kommunens redovisning och bokföring följa god redovisningssed vilket innebär att lagar och rekommendationer som utges av normgivande organ ska följas. Inom den kommunala sektorn fastställs god redovisningssed av *Rådet för Kommunal Redovisning* (RKR).

3.1. **Lagar och praxis**

Aktuella lagar och praxis återfinns i KRL 6 kap., RKR 11.4 och avsnitt 11.1 i RKR:s idéskrift *utformning av tilläggsupplysningar 2013* (hädanefter refererad till som RKR 11.1).

I följande avsnitt presenteras en övergripande sammanfattning av rådande lagstiftning och praxis avseende redovisning av materiella anläggningstillgångar. För fullständiga redogörelser hänvisas till refererade källor.

3.1.1. **Definition**

Av KRL 6:1 framgår att anläggningstillgångar är tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav. För aktivering av materiella anläggningstillgångar förutsätts att anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt samt att det är sannolikt att tillgången medför ekonomiska fördelar och/eller ökad servicepotential (RKR 11.4). Enligt praxis får tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med en beräknad livslängd på minst tre år samt ett lägsta värde på 22 000 kronor aktiveras (RKR 11.1). Tillgångar som inte klassificeras som anläggningstillgångar benämns förbrukningsinventarier.

3.1.2. **Anskaffningsvärde**

Anläggningstillgångar ska tas upp till anskaffningsvärde vilket motsvaras av förvärvsutgifterna alternativt tillverkningskostnaderna samt direkt hänförliga utgifter (KRL 6:3 1st). I förvärvsutgifterna inkluderas inköpspris samt kostnader för att möjliggöra ändamålsenlig användning av tillgången. I dessa kostnader inkluderas även förväntade anskaffningskostnader vid avslutat användande för exempelvis återställande av mark (RKR 11.4).

Tillkommande utgifter ska läggas till anskaffningsvärdet om de är värdehöjande (RKR 6:3 5st). Medför inte utgiften att den materiella anläggningstillgångens prestanda och/eller servicepotential förbättras ska de redovisas som kostnader under uppkomstperioden. Således ska inte reparationer och underhåll, vilket syftar till att vidmakthålla prestanda och/eller servicepotential, beaktas som en ökning av anskaffningsvärdet (RKR 11.4).

3.1.3. Avskrivning

Materiella anläggningstillgångar med begränsad ekonomisk livslängd ska systematiskt skrivas av under tillgångens beräknade livslängd (KRL 6:4 1 st). Avskrivningen påbörjas i samband med att tillgången är färdig att tas i bruk och vald avskrivningsmetod ska avspegla tillgångens värdeminskning över dess livslängd. Förändras den uppskattade ekonomiska livslängden ska avskrivningsbeloppen för innevarande period och framtida perioder justeras (RKR 11.4).

Vid avskrivning av materiella anläggningstillgångar ska, sedan december 2014, komponentavskrivning tillämpas. Med detta avses att en anläggningstillgångs samtliga urskiljbara komponenter med ett värde på minst 100 000 kronor ska beaktas separat (RKR 11.4, RKR 11.1). I de fall där den ekonomiska livslängden skiljer sig väsentligt mellan komponenterna ska varje enskild komponent skrivas av baserat på dess livslängd (RKR 11.4).

Mark, konst och pågående arbeten skrivs inte av (RKR 11.1)

3.1.4. Utrangering och avyttring

En materiell anläggningstillgång som tagits ur bruk eller bedöms sakna ekonomiskt värde vid en framtida försäljning ska inte längre redovisas som en tillgång (RKR 11.4).

3.1.5. Upplysningar

De värderingsprinciper som tillämpats ska presenteras i not vilket framgår av KRL 6:12 st1. I RKR 11.4 och 11.1 preciseras att upplysningar ska lämnas avseende tillämpad aktiveringsmetod, nyttjandeperiod/tillämpad procentsats för avskrivning, anskaffningsvärde och ackumulerade avskrivningar. Vidare ska upplysningar lämnas avseende minimibelopp vid klassificering av tillgången och viken redovisningsprincip som används för att beräkna återställningskostnader för mark.

4. Granskningsresultat

4.1. Styrande och stödjande dokument

Inom ramen för den här granskningen har vi tagit del av följande dokument: Komponentavskrivning förstudie (2014-10-01), Pilotprojekt för komponentavskrivning Tråkvista, Beslut styrgrupp komponentavskrivning (2014-12-09), Utbildningsmaterial inför årsskiftet (2015-12-02), Informationsmaterial till Tekniska nämnden om komponentavskrivning (2015-12-08). I dokumenten betonas ett antal områden som kommunen lyfter som viktiga inför övergången till komponentavskrivning. Vidare har vi tagit del av kommunens information på intranätet avseende investeringar.

4.2. Ekerö kommuns rutiner

Nedan presenteras Ekerö kommuns rutiner och arbetssätt avseende anläggningstillgångar. Beskrivningen är baserad på de dokument vi tagit del av samt på intervjuer med ekonomienheten (redovisningsansvarig och redovisningsekonom) och intervjuer med tekniska förvaltningen (chef för fastighetskontoret, chefscontroller för fastighetskontoret/teknik och exploateringskontoret samt chef för teknik och exploatering).

4.2.1. Löpande hantering av anläggningsregistret

Anläggningar skapas och uppdateras i anläggningsregistret av redovisningsekonom. Ändringarna hanteras manuellt baserat på aktiveringsunderlag i form av excelfiler. Chefscontroller fastighetskontoret/teknik och exploateringskontoret ser till att aktiveringsunderlagen kommer redovisningsekonom tillhanda då aktivering ska ske. Utrangering av anläggningar hanteras även det av redovisningsenheten efter signal från antingen chefscontroller eller ekonomichef.

En kostnad för investeringar ska konteras på ett driftkonto tillsammans med ett projektnummer. Därefter krediteras driftkontot och kostnaden förs till balanskonto 1171 "pågående investeringar". På balanskontot finns kostnaden i väntan på att aktiveringsunderlag inkommer till redovisningsekonom. Därefter sker en aktivering. Denna process ska enligt uppgift genomföras månatligen men till följd av tidsbrist har det blivit eftersatt under 2015. Ränte- och avskrivningskörning genomförs månatligen av redovisningsansvarig. Likaså genomför redovisningsansvarig månatliga systemuppdateringar av anläggningsregistret. Månatligen genomförs även avstämning på totalnivå mellan balansräkningen och anläggningsregistret.

4.2.2. Ansvarsfördelning avseende anläggningsregistret

Redovisningsekonom ansvarar för att uppdatera anläggningsregistret. Denne aktiverar anläggningar efter signal från chefscontroller för fastighetskontoret/teknik och exploateringskontoret. Av aktiveringsunderlagen som redovisningsekonom erhåller från chefscontrollern då aktivering ska ske framgår

vilket objekt som ska aktiveras, hur komponentuppdelningen ska vara samt vilka avskrivningstider som ska tillämpas.

Avskrivningsunderlagen framställs i första hand av projektledarna vilka fördelar projektets samtliga kostnader till berörda komponenter. Enligt uppgift från chefscontroller är projektledarna mest lämpliga att sköta uppdelningen eftersom de har bäst information om resursfördelningen i projektet. Chefscontroller kontrollerar samtliga avskrivningsunderlag innan de når ekonomiavdelningen och korrigerar vid behov avskrivningstiderna. Korrigering kan förekomma då chefscontrollern vet att anläggningens verkliga användningstid skiljer sig från kommunens ordinarie avskrivningstider, exempelvis då en byggnad ska rivs efter ett visst antal år. Varken chefscontroller eller ekonomiavdelningen genomför stickprovskontroller av fakturor för att säkerställa att projektledarna har fördelat kostnaderna till rätt komponenter med rätt avskrivningstider.

Komponentuppdelning av befintliga anläggningar i anläggningsregistret har ännu inte påbörjats utan kommer genomföras under 2016. Uppdelning av objekt till komponenter är resurskrävande varför kommunen kommer utgå från väsentlighet i detta arbete. En avvägning baserad på tid och belopp kommer göras vilket medför att anläggningar med lång kvarvarande avskrivningstid och högt värde inkluderas. Ansvarig för komponentuppdelningen kommer troligtvis bli ekonomiavdelningen och fördelningen kommer göras utefter schablon.

4.2.3. Komponenter, avskrivningstider och aktiveringsgräns

Ekerö kommun har fastställt komponenter med hjälp av information från vedertagen branschstandard såsom Svensk Byggtjänsts Aff-koder. För nybyggnation och nya tekniska installationer fördelas projektets samtliga aktiverbara kostnader med hjälp av schablon eller faktura. För befintliga anläggningar ämnar kommunen fördela komponenterna med hjälp av schablon baserat på senast bokfört värde.

Avskrivning ska återspegla hur tillgångens värde minskas/förbrukas varför kommunen slår fast att komponentavskrivning måste tillämpas för de anläggningar där förbrukningstiden skiljer sig mellan betydande komponenter. Avskrivningstider för komponenterna har tagits dels från kommunens bolag Ekerö bostäder dels från SABO.

Som aktiveringsgräns har Ekerö kommun:

- Nyttjandeperiod på minst tre år
- Tillgångens värde ska uppgå till minst 1/2 prisbasbelopp vilket för 2015 var 22 500 kronor¹.

4.2.4. Systemstöd

Ekerö kommun har under 2015 upparbetat ett systemstöd, en så kallad projektmodul, vilket är en modul i ekonomisystemet. Modulen kommer ge förutsättningar för en bättre anläggningsstruktur och välfungerande

---

¹ Källa: <http://www.scb.se/sv/Hitta-statistik/Statistik-efter-amne/Priser-och-konsumtion/Konsumentprisindex/Konsumentprisindex-KPI/33772/33779/Behallare-for-Press/375807/>

komponentavskrivning. Modulen tas i bruk 1 januari 2016 och medför att ekonomisystemet och fastighetssystemet använder samma objektsstruktur. Historiskt har 3-ställiga objekt använts men i och med införandet av projektmodulen kommer även 5-ställiga objekt användas. Med den nya objektsstrukturen är de 5-ställiga objekten kopplade till de övergripande 3-ställiga vilket kommer underlätta uppföljningen av projekt och dess komponenter.

För att projektmodulen ska fungera måste samtliga anläggningar vara kopplade till ett objekt vilket inte var fallet med de äldre anläggningarna. Chefscontroller för fastighetskontoret/teknik och exploateringskontoret har därför under 2015 gjort en genomgång av det befintliga anläggningsregistret för att säkerställa att anläggningarna är kopplade till objekt. I dagsläget är cirka 90 procent av anläggningarna kopplade till objekt.

4.3. Verifieringar

4.3.1. Anläggningstillgångar

Kontrollmål: Anläggningstillgångarna har klassificerats i enlighet med kommunens anvisningar och god redovisningssed i övrigt.

För att kontrollera om klassificeringen av anläggningstillgångar görs i enlighet med kommunens anvisningar och god redovisningssed har vi valt att genom stickprov granska 51 fakturor avseende tio anläggningar. Anläggningarna var bokförda under 2014 och 2015.

Antal granskade anläggningar med tillhörande fakturor

Nämnd/enhet	Antal granskade anläggningar	Antal granskade fakturor	Belopp fakturor
Tekniska kontoret	5	30	1 268 tkr
Socialnämnden med enheter	2	9	139 tkr
Barn och ungdomsnämnden	1	4	52 tkr
Gemensamt avräkningskonto	2	8	1 438 tkr
Totalt antal	10	51	2 897 tkr

Vi har granskat 51 fakturor från 2013, 2014 och 2015 och gjort individuella bedömningar av utgifternas karaktär. Resultatet presenteras i nedanstående tabell.

Resultat faktagranskning anläggningar

Korrekt klassificerade	Felaktigt klassificerade	Tveksamt klassificerad
34	3	14

Tre fakturor bedömdes vara felaktigt klassificerade. En faktura avsåg återställande av ett disktrum efter att det vattenskadats. Återställande av befintlig lokal är inte värdehöjande och bör därför inte aktiveras. En faktura avsåg en laddningssladd till en dator vilket inte bedöms vara aktiverbart. En faktura avsåg användarlicenser för Microsoft Windows och Exchange server. Inte heller detta bedöms vara aktiverbart.

För 14 fakturor gjordes bedömningen att de var tveksamt klassificerade. För fyra fakturor framgick inte vad för arbete som utförts eller i vilket syfte varför en fullständig bedömning av klassificeringen inte kunder göras. För tio fakturor ställer vi oss tveksamma till om kostnaderna är hänförliga till värdehöjande arbete.

Kontrollmål: Bokförda utgifter är hänförliga till investeringsobjektet. – att fakturor för projekt A inte tas upp på projekt B.

För att kontrollera om bokförda utgifter är hänförliga till investeringsobjektet har vi kontrollerat om de 51 fakturorna avser det projekt de bokförts på. Resultatet av granskningen presenteras i tabell nedan.

Resultat granskning kostnader hänförliga till investeringsobjekt

Hänförligt till investeringsobjekt	Ej hänförligt till investeringsprojekt	Tveksamt om hänförligt till investeringsobjekt
42	5	4

Fem fakturor bedöms vara bokförda på fel investeringsobjekt då det på fakturan framgick att kostnaderna avsåg ett annat projekt. Fyra fakturor bedöms vara tveksamma eftersom det inte framgår vilket projekt som fakturan avser.

Kontrollmål: Avskrivning och avskrivningstider sker i enlighet med god redovisningssed (komponentavskrivning). – kartlägga hur långt har de kommit i tillämpningen, eventuellt stickprov på de som de har gjort för att se om de har gjort rätt på de som är enligt komponentavskrivning.

Aktiveringsunderlag för de tio granskade anläggningarna har erhållits. Utifrån dem har vi stämt av om komponentavskrivning tillämpas och om det överensstämmer med Ekerö kommuns avskrivningstider och god redovisningssed i övrigt. Resultatet presenteras i tabell nedan.

Resultat granskade aktiveringsunderlag

	Komponentavskrivning	Avskrivningstider i enlighet med Ekerö kommuns regler och god redovisningssed
Ja	7	9
Nej	3	1

För tre anläggningar gjordes bedömningen att de inte aktiverats i enlighet med komponentavskrivning. Två av anläggningarna var aktiverade som "byggnad" utan fördelning över komponenter. En anläggning var aktiverad med projektbetäckningen "inventarier" och gick inte att härleda till något specifikt objekt eller byggnad. För denna anläggning saknades även uppgift om avskrivningstid i aktiveringsunderlaget.

Vid intervjun med tekniska förvaltningen framkom att Ekerö kommun har tagit hjälp av branschstandard via SABO och Ekerö Bostäder för fastslagande av avskrivningstider för olika komponenter, se avsnitt 4.2.3. Vi har verifierat de avskrivningstider som använts för de olika komponenterna och bedömer att de stämmer väl överens med SABO:s och Ekerö Bostäders avskrivningstider.

Ingen av aktiveringsunderlagen innehöll uppgifter om vilka fakturor som låg till grund för aktiveringen. Enligt uppgift av redovisningsekonom kan dock detta spåras i ekonomisystemet. Vi har således inte kunnat verifiera den komponentuppdelning som framgått av aktiveringsunderlagen. Den bedömning av komponentavskrivning som har gjorts i denna granskning är därför av översiktlig karaktär.

4.3.2. Förbruknings/omkostnadsinventarier

Kontrollmål: Förbruknings-/omkostnadsinventarierna har klassificerats i enlighet med kommunens anvisningar och god redovisningssed i övrigt.

För att kontrollera om klassificeringen av förbruknings/omkostnadsinventarier görs i enlighet med god redovisningssed har vi valt att genom stickprov granska nedan presenterade kostnadskonton. Strategiskt urval har tillämpats där fakturor med belopp nära aktiveringsgränsen har valts.

- 6171-6172: Husbyggnads-, anläggnings- och reparationsentreprenader samt byggkonsulter
- 6411-6418: Förbrukningsinventarier

- 6461-6465: Förbrukningsmaterial
- 6491: Övriga förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial
- 6511-6512: Kontorsmaterial
- 6541: IT-material (toner, färgpatroner, kablar mm.)
- 6601-6604: Reparation och underhåll av maskiner och inventarier
- 6651: Tvätt av arbetskläder, linne mm
- 6811-6816: Tele- och IT-kommunikation
- 7431: Administrativa tjänster

Vi har granskat 96 fakturor från 2015 uppgående till ett totalt fakturabelopp om 2 364 tkr och gjort individuella bedömningar av utgifternas karaktär. Resultatet presenteras i nedanstående tabell.

Resultat fakturagranskning förbruknings/omkostnadsinventarier

Korrekt klassificerade	Felaktigt klassificerade	Tveksamt klassificerad
85	5	6

Fem fakturor bedöms vara felaktigt klassificerade vilka uppgår till ett sammanlagt belopp på 214 tkr. Två fakturor avsåg konsultarvode hänförligt till ett av Ekerö kommuns nybyggnationsprojekt. Två fakturor avser installation av en projektor respektive interaktiv skrivtavla. En faktura avser IT-systemprodukter.

Sex fakturor bedöms vara tveksamt klassificerade vilka uppgår till ett värde av 1 047 tkr. För tre fakturor framgick inte vad för arbete som utförts eller i vilket syfte varför en fullständig bedömning av klassificeringen inte kunde göras. Avseende tre fakturor ställer vi oss frågande till om fakturorna avser värdehöjande åtgärder vilka i så fall bör aktiveras.

4.3.3. Uppföljning mot föregående rapporters rekommendationer

Övergripande uppföljning avseende hur Ekerö kommun har arbetat med de rekommendationer som lämnats vid tidigare granskningar gjordes via intervjuer med ekonomienheten och tekniska förvaltningen.

4.3.3.1. Granskning av anläggningsredovisning 2013

Vid granskning av anläggningsredovisning 2013 lämnades fem rekommendationer. Vi har inom ramen för denna granskning följt upp tre av dessa. Nedan presenteras de rekommendationer som följts upp samt hur Ekerö kommun har arbetat med den rekommendationen.

- *Rekommendation 2013: Utarbeta rutiner för att löpande under året aktivera investeringar när de tas i drift, så att ränte- och avskrivningskostnader belastar rätt redovisningsperiod.*

Ekerö kommun har nu infört rutin för aktivering av anläggningstillgångar. Redovisningsenheten erhåller aktiveringsunderlag från tekniska förvaltningen när en investering är redo att tas i drift och således ska aktiveras. Av underlagen framgår komponentfördelning samt avskrivningstider. Vidare finns en rutin att månatligen genomföra ränte- och avskrivningskörningar så att ränte- och avskrivningskostnader belastar rätt redovisningsperiod. Enligt uppgift från redovisningsekonom har Ekerö kommun under året 2015 inte hunnit med att aktivera alla anläggningar i takt med att underlagen inkommer från tekniska förvaltningen.

- *Rekommendation 2013: Genomföra en översyn av rutinerna vad gäller avskrivningstider för anläggningstillgångar. Lämpligen kan komponentavskrivning användas alternativt bör anläggningsobjektet brytas ner i delprojekt för att säkerställa att mer rättvisande avskrivningstider används. Detta för att förbättra kvaliteten på redovisningen och få ett mer rättvisande resultat.*

Ekerö kommun har nu påbörjat arbetet med att tillämpa komponentavskrivning. Enligt uppgift tillämpas komponentavskrivning på alla nya projekt sedan 2014 och under 2016 ska komponentavskrivning tillämpas även på befintliga anläggningar som aktiverades före 2014.

- *Rekommendation 2013: Utarbeta rutiner och eventuellt systemstöd för att säkerställa att utgifter som anses ha ett naturligt samband (exempelvis konferensrumsmöblemang) även i redovisningen hålls samman. Som rutiner och system är uppsatta i dag kan detta ej spåras/verifieras i anläggningsredovisningen.*

Ekerö kommun har under 2015 utarbetat ett systemstöd, en så kallad projektmodul. Projektmodulen innehåller 5-ställiga objekt istället för de tidigare 3-ställiga. Modulen kommer tas i bruk 1 januari 2016 vilket, enligt uppgift, kommer underlätta uppföljningen av projekt och dess komponenter.

4.3.3.2. Granskning av styrning av större investeringar 2014.

Även vid granskning av styrning av större investeringar 2014 noterades att Ekerö kommun, i allt väsentligt, inte hade anpassat sig till kravet på komponentavskrivning samt att det fanns en eftersläpning avseende tidpunkten för när avskrivningar påbörjades. Som noterades ovan har Ekerö kommun under 2015 påbörjat detta arbete och tillämpar komponentavskrivning för alla nya anläggningar. Dock framkom vid intervju med ekonomienheten att Ekerö kommun till följd av hög arbetsbelastning har legat efter med aktiveringar under året.

5. **Bedömning och rekommendationer**

5.1. **Svar på revisionsfråga**

Har Kommunstyrelsen och nämnderna en tillräcklig kontroll av att tillgångarna i allt väsentligt är fullständigt redovisade, rätt periodiserade samt har klassificerats och värderats enligt principerna i KRL?

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att det finns vissa brister i Ekerö kommuns interna kontroll avseende anläggningsredovisning. Denna bedömning baseras i huvudsak på följande granskningsiakttagelser.

- Endast 67 procent (34 av 51) av de granskade fakturor som aktiverats bedömdes vara korrekt klassificerade.
- 82 procent (42 av 51) av de granskade fakturor som aktiverats var hänförliga till det investeringsobjekt som de aktiverats på.
- Komponentavskrivning tillämpades endast för 70 procent (sju av tio) av de granskade anläggningarna.
- 85 procent (82 av 96) av de granskade förbruknings/omkostnadsfakturorna var korrekt klassificerade.

5.2. **Avstämning mot kontrollmål**

I tabell nedan presenteras en uppfyllnadsavstämning mot kontrollmålen.

Uppfyllnadsavstämning mot kontrollmål

Kontrollmål	Uppfyllnadsavstämning
Anläggningstillgångarna har klassificerats i enlighet med kommunens anvisningar och god redovisningssed i övrigt.	Delvis uppfyllt 34 av 51 granskade fakturor var korrekt klassificerade. Tre av 51 granskade fakturor var felaktigt klassificerade. 14 av 51 granskade fakturor var tveksamt klassificerade.
Bokförda utgifter är hänförliga till investeringsobjektet. – att fakturor för projekt A inte tas upp på projekt B.	Delvis uppfyllt 42 av 51 granskade fakturor var hänförliga till det aktuella investeringsobjektet. Fem granskade fakturor var inte hänförliga till det aktuella investeringsobjektet. För fyra granskade fakturor var det tveksamt om de var hänförliga till

det aktuella investeringsobjektet.

Avskrivning och avskrivningstider sker i enlighet med god redovisningssed (komponentavskrivning). – kartlägga hur långt har de kommit i tillämpningen, eventuellt stickprov på de som de har gjort för att se om de har gjort rätt på de som är enligt komponentavskrivning.

Delvis uppfyllt

För sju av tio granskade anläggningar tillämpades komponentavskrivning. För nio av tio anläggningar överensstämde avskrivningstiderna med Ekerö kommuns regler och god redovisningssed i övrigt.

Förbruknings-/omkostnadsinventarierna har klassificerats i enlighet med kommunens anvisningar och god redovisningssed i övrigt.

Delvis uppfyllt

85 av 96 granskade fakturor bedöms vara korrekt klassificerade.

Fem fakturor bedöms vara felaktigt klassificerade.

Sex fakturor bedöms vara tveksamt klassificerade.

5.3. Förslag till åtgärder/rekommendationer

Efter genomförd granskning gör vi bedömningen att det finns vissa brister i Ekerö kommuns intern kontroll avseende anläggningsredovisning. Vi rekommenderar att Ekerö kommun fortsätter att arbeta med de under 2015 utarbetade rutinerna för internkontroll av anläggningsredovisning. Då det vid granskningen har framkommit att ett väsentligt antal fakturor avseende både investeringsobjekt och förbruknings/omkostnad var felaktigt klassificerade rekommenderar vi särskilt att Ekerö kommun utarbetar riktlinjer och definitioner för vilka utgifter/kostnader som är hänförliga till exempelvis reparationer, underhåll, renovering och investering.

2016-02-23

Richard Vahul
Projektledare

Anders Hägg
Uppdragsansvarig